

12.50

ZBORI

REVIJA · NOVE
ZBOROVSKÉ · GLASBE

UREJUJE

ZORKO PRELOVEC

1929

LETNIK V · ŠTEV. 1

Ustanovljeno leta 1889.

Mestna hranilnica ljubljanska

(GRADSKA ŠTEDIONICA)

Ljubljana
Prešernova ulica št. 3

Stanje vloženega denarja nad 365 milijonov dinarjev.

Sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.

Poštne hranilnice račun št. 10.533

Telefon št. 2016

GLASBENO KNJIŽEVNA PRILOGA

Izhaja vsak drugi mesec

Urejuje Zorko Prelovec, upravlja Joško Jamnik, izdaja in zalaga pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«, tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani (predstavnik Miroslav Ambrožič), vsi v Ljubljani / Naročnina na »Zbore«
za državo SHS 50 Din, za Italijo 25 lir, za Českoslovaško 30 Kč, za Ameriko poldrugi dolar / Natis člankov dovoljen le z navedbo vira

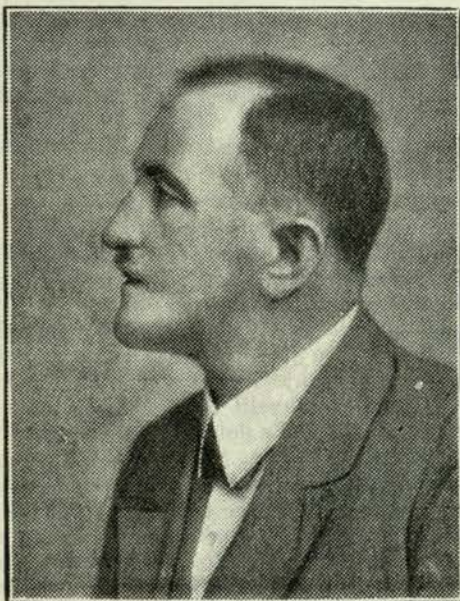
Ivo Peruzzi:

Srečanje

Ali sem te videl že pred leti?
Bledi tvoj, zamišljeni obraz...
Nisem mogel te tedaj objeti,
naju je ločila bol in čas.

Verna ti odšla si ven v življenje
in vrnila plaho se nazaj...
Moje je umrlo koprnjenje,
moj umrl je cvetni maj.

Oskar Dev — šestdesetletnik

Zaslужni nabiralec in harmonizator slovenskih, zlasti koroških narodnih pesmi, skladatelj priljubljenih zborov in solospjevov, pevovodja in pevski organizator, sodni svetnik Oskar Dev je dopolnil 2. decembra leta 1928. šestdeset let svojega plodonosnega življenja. Rodil se je dne 2. decembra 1868. v Planini pri Rakeku, v isti hiši kakor pesnik in skladatelj Miroslav Vilhar. Ljudsko šolo je obiskoval v Črnomlju, gimnazijo v Novem mestu in Ljubljani, po dovršeni maturi je študiral pravo na Dunaju, v Pragi in Gradcu. Po absolviranih študijah je bil poldrugo leto odvetniški kandidat v Postojni, nato je prestopil v službo k sodišču in je služboval kot sodnik na Brdu pri Lukovici, v Škofji Loki in Kranju, sedaj pa predseduje že osem let trgovskemu in civilnemu senatu mariborskega sodišča.

Dev je prejemal prve glasbene nauke v Črnomlju. V petju ga je poučeval nadučitelj Šetina, v igri na klavir

pa oče, ki je bil izvrsten pianist. V Novem mestu je pod p. Hugolinom Sattnerjem pel kot solist-altist, v Ljubljani je bil gojenec Glasbene Matice pod Gerbičem in Janušovskim, na Dunaju mu je bil glasbeni mentor Matej Hubad. — Povsod, kjer je služboval je ustanavljal ali dramil iz spanja pevška društva, jih z veliko vnamo in redko požrtvovalnostjo poučeval in prirejal lepe koncerte. Svoje plodovito organizatorsko in pevovodsko delo je pa kronal po prihodu v Maribor z ustanovitvijo tamošnje Glasbene Matice, moškega, mešanega zbora in orkestra. Prirejal je koncert za koncertom, s svojim izvrstnim moškim zborom je po mnogih krajih mariborske oblasti in pred plebiscitom na Koroškem budil narodno zavest. Preobložen z drugimi posli je leta 1924. pri mariborski Glasbeni Matici odložil vse funkcije in od tedaj poučuje le še svoj znani kvartet.

Oskar Dev je kot skladatelj Slovincem podaril niz krasnih solospjevov, ki jih imajo še danes na svojem repertoarju vsi naši solisti in solistinje. Napisal je pa tudi lepo število moških in mešanih zborov. Njegove skladbe so bile objavljene v »Novih akordih«, izdajah Glasbene Matice v Ljubljani in založbi Katoliške tiskarne v Gorici. Njegovo najnovejšo skladbo »Svetla noč« za moški zbor prinašajo »Zbori« v današnjem zvezku. Največjo zaslugo pa si je Oskar Dev brez dvoma pridobil z nabiranjem narodnih, zlasti koroških pesmi. Prepotoval je vso Koroško, nabral nad 400 narodnih pesmi, jih preprosto harmoniziral. Izšli so že trije zvezki, četrtega pripravlja za izdajo.

Slovenskim pevskim društvom so se Devove skladbe in harmonizacije narodnih pesmi tako priljubile, da jih srečamo skoro na vsakem koncertnem sporedu. Ob šestdesetletnici se ga hvaležno spominjajo vsi naši pevski zbori, pevci in pevke in mu iz srca želijo zdravje še na mnoga, umetniških uspehov polna leta!

Dr. Pavel Kozina (Ljubljana):

Anton Nedved, prvi slovenski glasbeni učitelj in njegovi učenci

(Ob stoletnici njegovega rojstva.)

Živimo v dobi, ko se slovesno praznuje skoro sleherni dan kakšna 50- ali 60letnica tega ali onega slavljenca. Ko pa iztrga te slavljenca smrt iz naše okolice, je večina prav kmalu pozabljena. Spominjajo se jih samo še njihovi najbližji sorodniki, prijatelji, a narod jih pozabi, še preden njihov grob prvokrat ozeleni. Malo pa je mož, katerih delovanje je bilo tako plodonosno, da se jih narod še dolgo po njihovi smrti spominja.

Dne 19. avgusta lanskega leta je minilo 100 let, odkar se je rodil Anton Nedved, mož, ki mu bo slovenski narod hvaležen, dokler se bo pela slovenska pesem. Nedved po rodu ni Slovenec, je Čeh, ki je prišel k nam 28 let star — s trebihom za kruhom — in je celih 40 let med nami deloval na glasbenem polju.

Nimam namena govoriti o Nedvedu kot skladatelju. O kakovosti Nedveda-komponista priča njegov »Popotnik«, nje-

gova «Nazaj v planinski raj» in nešteto drugih pesmi, ki zadivijo še tudi danes koncertno občinstvo, dasi že trohne tri desetletja Nedvedovi ostanki v zemlji.

V Ljubljano je prišel kot koncertni ravnatelj Filharmoničnega društva in njegovo bogato delovanje kot dirigent je poglavje zase.

Nedved pa ne zasluži prvenstva kot skladatelj, niti kot dirigent. Prvenstvo pa mu gre kot prvemu slovenskemu učitelju glasbe. Prav za prav je bil Nedved vse svoje življenje glasbeni učitelj, izvemši leta 1825., ko si je pozele slave kot pevec. Takoj, ko si je pridobil usposobljenost za pouk petja in gosli, je postal učitelj petja v Sofijski akademiji in dve leti je poučeval petje tudi na češki realki v Pragi. Žal, nam o njegovem glasbenem delovanju v tej dobi ni znano drugega kot to, kar piše Fran Rakuša v svoji knjigi «Slovensko petje».

Prišedši v Ljubljano, je poučeval petje na različnih zavodih, na gimnaziji, v semenišču in Alojzijevišču. Leta 1859. pa je bil imenovan z dekretom deželne vlade v Ljubljani, 16. 12., št. 22.226, za provizoričnega glasbenega učitelja na c. kr. glasbeni šoli. Ko je bilo ustanovljeno l. 1870. državno učiteljsko v Ljubljani, je prenehala omenjena c. kr. glasbena šola in Nedved je postal profesor glasbe na učiteljski, kjer je deloval do svoje upokojitve leta 1890. Zaslužno pokojnino ni dolgo užival; trudapolno delovanje je zrahljalo njegovo zdravje. Začel je hirati in leta 1896. je končal svojo plodonosno zemeljsko pot.

Preden pridem k Nedvedu kot učitelju, moram izpregovoriti par besedi o c. kr. glasbeni šoli v Ljubljani. Večini naših glasbenih inteligentov morda ni niti znano, da smo imeli državno glasbeno šolo v Ljubljani že za časa Valentina Vodnika. Ta glasbena šola je bila kot samostojen zavod pridružena tedanji osnovni šoli v Ljubljani (K. k. Musikschule an der k. k. Hauptnormalschule). Za našo glasbeno zgodovino so važni le zadnji trije učitelji te šole: Gašper Mašek od leta 1822. do 1854. Njemu je sledil njegov sin Kamilo 1854. do 1859. po njegovi smrti pa je prišel Anton Nedved, ki je bil zadnji učitelj na tem zavodu in se je podpisoval kot «Lehrer der Tonkunst».

Iz klasifikacijskega poročila iz leta 1829. je razvidno, da je imela ta glasbena šola dva oddelka. V I. oddelku so se učili petja, klavirja in vijoline. II. oddelk pa je bil namenjen bodočim učiteljem in se je imenoval «Abteilung für Präparanden». V tem oddelku se je poučevalo poleg pedagogike tudi orgljanje in «generalbas», ker so bili tedanji učitelji obenem tudi organisti. Za časa Nedveda se je poučevalo na tem zavodu petje skozi celo leto, medtem ko se je poučeval klavir samo v I. tečaju, vijolina pa v II. Učenci pa so bili klasificirani iz vseumskih sposobnosti, in sicer: spretnost in nadarjenost, posluš, smisel za takt (Taktgefühl), razsodnost (Beurteilungskraft), glas (sopran, alt, mutacija), napredek (iz petja, klavirja, gosli, generalbasa), vedenje in uporaba spretnosti pri cerkvenih opravilih. Iz vseh teh ocen se je na koncu izcimil zaslužen red (die verdiente Klasse). Šola je vzdrževala država na ljubo ljubljanskim Nemcem, da so si mogli svojo izobrazbo tudi v glasbi izpopolnjevati. A uspehi pod Kamilom Maškom niso bili bogve kako dobri, ker v «Ljubljancanki» piše dr. Klun ob priliki ocene ljubljanskih šol leta 1850., da je uspeh na glasbeni šoli tako slab, da se mu ne zdi niti vredno, da bi prisostvoval pri sklepnih izpitih. Tudi pod Kamilom Maškom ni bilo dosti boljše, ker je bil vedno bolan, in ko je prišel Nedved leta 1859. na zavod, je imel le 14 učencev. V I. tečaju so obiskovali petje 4 učenci, klavir pa 14. V II. tečaju pa je ostalo število pevcev isto, vijoline pa se je učilo le 11 učencev. Iz tega je razvidno, da se je učil klavir le pet mesecev, potem pa je učenec zamenjal klavir z vijolino. Ta nedostatek gotovo ni mogel dovesti do uspehov. To je spoznal tudi Nedved in že leta 1862. je izposloval, da sta se poučevala klavir in gosli vse leto. Število učencev je poskočilo od 14 na 44. Potreben je bil še en učitelj, in to je bil trd Nemec Zappe, ki je poučeval vijolino. Nedved pa klavir in petje. Število učencev je raslo od dne do dne in leta 1867. je bilo čez 70 učencev. Nedved je imel vedno več učencev kot Zappe, je pač užival več zaupanja kot njegov nemški tovariš.

Nekateri trdijo, da se je Nedved čutil Nemca, temu moram najodločneje oporekati. Res je, da se je Nedved podpisal v katalogu leta 1860. z nemškimi črkami. A od leta 1861. dalje je podpisan vedno kot Anton Nedved, Lehrer der Tonkunst. Sam je ob vsaki priliki zatrjeval, da je odločen Slovan. To nam potrjuje tudi sledeče: V katalogu leta 1866. sta vpisana Alojzij in Leopold Lileg; oba sta obiskovala klavir in petje pri Nedvedu, a vijolino pri Zappeju. Nedved jih je vpisal kot Lileg, Zappe pa kot Lillegg. Tudi je res, da je Nedved veliko komponiral na nemški tekst, a pozabiti ne smemo na dvoje: Nedved je bil pri nemški filharmonični družbi in večina ljubljanske inteligence je bila tedaj nemškega duha. Sicer pa, kdo bi se drznil trditi, da ni Lajovic Slovenec, pa je vendar uglasbil svoje najlepše pesmi na nemško besedilo.

Kot sem že omenil, je vlada vzdrževala glasbeno šolo le zato, da so mogli Nemci svojo izobrazbo izpopolnjevati — Slovencev je bilo na tej glasbeni šoli le malo; med njimi sem našel samo Grossa, ki se je tudi še pozneje bavil z glasbo in je bil ustanovitelj pevskega zbora «Glasbene Matice». Večina Nedvedovih učencev iz te dobe so bili Nemci in nemškutarji. Tem plodonosnejše pa je bilo njegovo dvajsetletno delovanje na državnem učiteljski, ko je imel skoro samo slovenske učence.

Leta 1862. je bil vpeljan v osnovne šole nov predmet: petje. Učiteljstvo ni bilo za ta pouk pripravljeno niti strokovno; imeli pa tudi niso potrebnih pesmaric. Nedved je spoznal ta nedostatek in že leta 1863. je spisal prvo pevsko šolo «Kratek pouk o glasbi» (II. natis te knjige, namenjen pevskim šolam in glasbenim zavodom je izšel 1893. leta). Leta 1867. je izdal pesmarico «Pesmi za mladost», največ za deške in dekliške šole. Eno-, dvo- in troglasno postavil Anton Nedved. To je posebna izdaja pesniških prilog k I. in II. berilu s predgovorom. Ko pa je l. 1870. postal učitelj glasbe na učiteljski, je začutil odgovornost za duh pouka pri petju in zato je izdal leta 1872. «Pesemska priloga k I. berilu in slovnici za II. razred slovenskih šol», leta 1873. «Pesemska priloga k II. berilu, leta 1879. pa «Slavček» I. stopnja (ima 55 pesmi), II. stopnja (53 pesmi) in III. stopnja (68 pesmi). Tudi v cerkvi so peli šolski otroci in zato je izdal leta 1870. mašo za šolo. Leta 1894. je izšel njegov «Početni pouk v petju za ljudske šole» po Weinwurmu in istega leta še «Vaje v petju».

Še par besedi o Nedvedu kot učitelju.

Njegovi učenci so mi ga opisali približno takole: «Nedved je užival med učenci velik ugled; mož lepe, visoke postave, bistrih oči, mirnega značaja nas je znal za vse predmete zanimati, ker smo nehoti čutili in spoznali po njegovem spremljevanju na klavir ali na gosli velikega, izkušenega glasbenika. Pa tudi on je kmalu našel lep, zanesljiv glas, dobro in korektno igranje na instrumentih. Take gojence je nekako vzljubil, jih hvalil in vzpodbujal; nenadaneje in slabiče je večkrat mučil z dolgim izpraševanjem in sarkastičnimi opazkami.»

Če je spoznal v dobrem učencu kako posebno vrlino, jo je tudi zase izrabljal. Ko se je na primer prepričal, da zna Marolt note lično in brez napake prepisovati, mu je večkrat poveril prepis svojih skladb. Mož blagega srca mu je dal za izvršeno delo kozarček vina ali pa znamke za obed v ljudski kuhinji. Vselej pa mu je resno pripomnil: «Da mi nikomur ne pokažete pa tudi zase ne prepisete!» — A nehvaležnež je vendar skladbe prej zase prepisal nego za dobrotnika. Tega Marolt ni storil iz hudobnega namena, ampak v misli in skrbi, da pesmi nikdar več ne dobi in pa s ponosom, da je imel skladbo prej v svoji zbirki, preden je prišla v javnost. Takih rokopisnih zbirk ima Marolt čez pet zvezkov.

Žirovniku in Razingerju je naročal nabirati primerne pesmi, in sicer take, katerih melodija se že čuti. «Wenn Sie einen Text langsam durchlesen, so muss die Melodie schon mitklingen», je vselej poudarjal. In zbirala sta mu jih. To so bile na primer «Lepše rožice», «Ne skrivaj ljubezni», «Draga Minka» itd.

Pavčiču je rad poveril pregled in prepisovanje njegovih pesmi, če ni morda kje kaka vzporedna kvinta, ter ga je zato imenoval «Mein Quintenjäger».

Izmed vseh svojih učencev pa je menda najbolj vzljudil Engelberta Gangla, ki pa ni bil muzik. Z njim je občeval kot s prijateljem in veliko Nedvedovih pesmi ima Ganglovo besedilo.

Ob ustanovitvi učiteljskega se je uvedel pouk o glasbi, ne kot predmet, ki naj na kandidate vzgojno vpliva, temveč kot predmet, ki je učitelju, organistu neobhodno potreben. Pri vsem tem se pa ne sme smatrati učiteljske kot vzgajališče glasbenikov. Če je znal Nedved v velikem delu svojih učencev vzbuditi toliko zanimanja do glasbe, da niso ostali le organisti, temveč da so tudi posegli v javno glasbeno življenje, potem ga moramo smatrati kot izvrstnega učitelja. Meni se zdi Nedved kot nekak slovenski glasbeni odrešenik, ki je razpošiljal svoje učence na vse strani slovenske domovine. «Idite v krasni slovenski svet, učite svoj narod vzljuditi slovensko glasbo tako, kot sem vas jaz učil.» In da je danes glasbeno življenje v Sloveniji tako razvito, da imamo skoro v vsaki gorski vasi pevski ali tamburaški zbor, da imajo vsi večji kraji glasbene šole, je predvsem zasluga delovanje Nedveda kot učitelja. Veliko njegovih nekdanih učencev sem vprašal, kakšen je bil Nedved kot učitelj. Pogosto se je glasil odgovor: Nedved je bil slab učitelj, a pristavili so takoj, da se je za one učence, ki so kazali zanimanje za glasbo, izredno trudil. Nedved je smatral, da je koristnejše, da se od sto učencev 10 veliko nauči, kakor pa, da se vseh sto nauči nekaj več kot nič. Skratka Nedved je imel ljubljence med svojimi učenci, za katere se je veliko več briga kot je bila njegova dolžnost.

V šoli je bil zelo strog in od učencev je zahteval veliko. Pri kvalifikaciji je bil z dobrimi redi zelo skop in to tudi pri svojih ljubljencih. Največ je bilo zadostnih, pa tudi nezadostni so bili na dnevnem redu; odlično pa je bil skoro bolj redek kot bela vrana. Od vseh učencev skozi 20 let sem našel le enega kandidata, ki je imel v vseh treh glasbenih predmetih skozi tri leta odlično, in to je bil Primožič, poznejši ravnatelj gluhonemnice. Ta se žal pozneje ni z glasbo več pečal, ker je posvetil vse svoje moči vzgoji gluhonemnih. Kako strog je bil pri klasifikaciji, se vidi tudi iz tega, da je imel neki, danes zelo priznani glasbeni pedagog in skladatelj v I. in II. letniku zadostno. V III. in IV. letu pa se je povzpel do hvalno in odlično. Tudi se ni samo enkrat zgodilo, da je Nedveda prosil ta ali oni njegovih ljubljencev, naj mu dá odlično v kakem predmetu, a Nedved je vsako tako prošnjo ogorčeno zavrnil, češ, za odlično ne znam niti sam.

V sledečem hočem podati delovanje Nedvedovih učencev, ki jih je, po klasifikaciji sodeč, Nedved smatral za dobre. V glasbenih predmetih so imeli boljše rede od «dobro».

Prva njegova dva učenca-ljubljenca iz leta 1870. sta bila nepozabni pevec Anton Razinger in še danes agilni Janko Zirovnik.

Do leta 1870. je imela cerkvena oblast pravico imenovati učitelje in nadzorovati šole. Tudi Nedved je bil od deželne vlade imenovan učiteljem glasbe v sporazumu (mit Einvernehmen) s cerkveno oblastjo. Do tedaj je bil učitelj v prvi vrsti cerkven in organist, v drugi vrsti šole učitelj. Od tega leta dalje pa so se vzgajali na učiteljskem predvsem učitelji in glasbo so morali gojiti le v toliko, da so eventualno lahko prevzeli posel organista. Učiteljske tedaj nikdar ni bilo vzgajališče muzikov in tako najdemo le izjemoma učitelje, ki so si izbrali pozneje stan muzikov. Od Nedvedovih učencev sta mi znana samo dva taka, in to sta slavni operni pevec Fran Pogačnik-Naval in učitelj glasbe Anton Dekleva.

Fran Pogačnik je vstopil v pripravljalni tečaj učiteljskega leta 1880. in je leta 1884. dovršil III. letnik. V vseh letih je imel v vseh glasbenih predmetih najboljši red, le zadnje leto je imel v orgljanju dobro. Kot pevec je bil Nedvedov miljenec. Pogačnikov sodobnik Marolt Franc mi piše, da so bile najlepše ure na učiteljski, ko je sedel Nedved za klavirjem, Pogačnik pa je pel. Tudi nadzornik Belar mi piše o nepozabnem slavčku, Pogačnik-Navalu. Kot rutiniran pevec je spoznal Nedved vrednost Pogačnikovega glasu in ga je pregovoril, da je zapustil učiteljske in se popolnoma posvetil petju. V svojem novem poklicu je Naval dosegel morda več kot je upal sam. Postal je pevec svetov-

nega slovesa in v zadnjih petih desetletjih pozna zgodovina le malo mož, ki bi svoj organ tako mojstrsko obvladali kot Naval. Iz Ljubljane je šel v svet in užival slavo kot malokdo. Vrhunec slave je dosegel, ko je bil imenovan članom dvorne opere na Dunaju, kjer je deloval dolgo vrsto let kot najboljši lirični tenor. Ko smo imeli leta 1900. na Dunaju Prešernovo slavnost, je bil med sodelujočimi tudi Pogačnik-Naval ter je zapel dvoje Nedvedovih pesmi: «Zlata doba» in «Pogled v nedolžno oko». Ko sva po koncertu govorila, mi je povedal, da je bil Nedved njegov učitelj in da se ima le njemu zahvaliti za to, kar je dosegel. Če tudi daleč od domovine je ostal vendar naše gore list in ni nikdar zatajil, da je Slovenec. Zdaj živi v pokoju na Dunaju.

Drugi Nedvedov učenec, ki si je izbral glasbo za svoj poklic, je Anton Dekleva. Rodil se je leta 1866. v Vipavi. Kot cerkveni pevec je dobil svoje prve glasbene pojme od beneficijata in organista Luke Hitija v Vipavi. Nadarjeni fantič je tako hitro napredoval, da je že z desetimi leti igral pri litanijah in kmalu nato tudi pri nedelj-ski jutranji maši. Trinajstletni deček je prišel v Ljubljano in je bil na Grabnu v petem razredu. Ker bi rad svoje glasbeno znanje izpopolnil, se je zanimal za glasbene učitelje. Spoznal je belobradega Nedveda, ki se je vsak dan izprehajal po Zvezdi. Lepega dne se je ukažljivi mladenič ojunčil ter ogovoril Nedveda kar na cesti. Vprašal ga je, če bi ga hotel poučevati v glasbi. Nedved mu je rekel, naj pride naslednji dan k njemu v Fürstenhof. Dekleva je bil sprejet v šolo filharmonične družbe brezplačno ter se je učil klavirja, gosli in flaute. Ko je vstopil leta 1883. na učiteljske, ga je poučeval Nedved petje in orgljanje, pri Gerstnerju pa se je učil gosli. III. in IV. letnik učiteljskega je obiskoval radi bolezni v Kopru, kjer je leta 1887. tudi maturiral. Že naslednje leto je bil na koprskem učiteljskem suplent in je poučeval na tamošnji gimnaziji petje. Ko je napravil leta 1891. državni izpit za pouk glasbe, je postal v Kopru definitiven. Leta 1897. je bil premeščen na učiteljske v Ljubljano, kjer je ostal do svoje upokojitve. V Ljubljani ga najdemo kot učitelja petja na najrazličnejših zavodih. V Lichtenthurnovem zavodu je poučeval 8 let, 12 let je bil učitelj petja na višji dekliški šoli in na pedagoškem tečaju. Pri Lazaristih je bil organist 8 let, pevovodja je bil pri «Ljubljani». Razen tega pa je igral pri najrazličnejših orkestralnih prireditvah. Zasluženi pokoj uživa v Ljubljani.

Še dva Nedvedova učenca sta si pridobila sposobljenostno izpričevalo za pouk glasbe, dasi sta ostala do upokojitve učitelja. To je naš splošno znani Josip Pavčič in Pavel Gorjup.

Kdo izmed ljubiteljev glasbe ne pozna šegavega učitelja Glasbene Matice, Josipa Pavčiča? Na učiteljski je bil od 1885. do 1889. Njegove skladbe dobiš vsepovsod. Dobiš jih v publikacijah Glasbene Matice, nekatere so zagledale luč sveta v «Glasbeni Zori». Pavčič je bil marljiv sotrudnik «Novih akordov» in je zdaj prav tako vester prijatelj «Zborov», kakor tudi «Nove muzike». Učinkoviti so njegovi zbori, moški kot mešani, ljubke so njegove klavirske skladbe, a najboljši so brez dvoma njegovi solospievi. Po mojem mnenju je Pavčič naš najboljši skladatelj solospievov. Podrobnejša ocena Pavčičevega delovanja tu ni umestna, ker Pavčiču pripade posebno poglavje v naši revni glasbeni zgodovini.

Pavel Gorjup je vstopil v učiteljske leta 1886. ter je bil vsa leta Nedvedov učenec. V glasbi je napredoval tako dobro, da je bil že v III. letniku organist pri dijaških mašah. Služboval je v kamniškem okraju in v Ljubljani. Povsod je zapustil bogate sledove svojega glasbenega delovanja. Od leta 1889. do 1902. je bil organist v Mevljah, Mekinjah in pri Frančiškanih v Kamniku. Pevsko društvo «Lira» je vodil od leta 1895. do 1902. V kamniškem salon-skem orkestru, ki ga je ustanovil in vodil Parma, je igral Gorjup klavir. Ustanovil je v Kamniku tamburaški zbor, ter z njim koncertiral v Kamniku in Celovcu ob priliki shoda koroških Slovencev. Premeščen v Ljubljano je tudi tu nadaljeval svoje glasbeno delo. Vstopil je v pevski zbor Glasbene Matice, bil je odbornik in pevovodja namestnik ter je kot tak vodil zbor za časa bolezni Hubada. Pevsko

društvo «Slavec» je vodil od leta 1905. do leta 1905. Od leta 1905. do leta 1920. pa je bil pevovodja društva roko-delskih pomočnikov. V Marijanišču je bil od leta 1903. do leta 1914. nekaj glasbeni ravnatelj. Ustanovil je deški tam-buraški zbor, poučeval petje in vodil vse prireditve z glas-benimi točkami.

Tudi pevski organizaciji tovarišev učiteljev se je posvetil. Dvakrat jih je zbral ter priredil dva koncerta, prvič leta 1900. na željo kamniškega učiteljskega društva, drugič pa v Ljubljani leta 1903.

Vsa leta svojega praktičnega delovanja se je tudi teoretično izpopolnjeval in plod svojega marljivega delovanja je dosegel leta 1913., ko je dokumentiral svoje znanje pred državno komisijo glasbe na Dunaju, kjer je napravil državni izpit iz glasbe. Tako se je tudi Pavel Gorjup bogato od-dolžil z dolgoletnim plodonosnim delovanjem svojemu učitelju Antonu Nedvedu.

(Dalje prihodnjič.)

Prof. Vasilij Mirk (Maribor):

Tržaška Glasbena Matica

Dne 30. septembra 1927. leta je Tržaška Glasbena Matica v Trstu ustavila svoje delovanje. Njen odbor je napravil ta sklep iz lastne iniciative, ker se je v onem času nakupičilo polno neugodnih okoliščin. Institucija sama pa je bila za tržaško Slovenstvo in tudi za kulturno življenje ostalih rojakov v Julijski Benečiji tako velikega pomena, da je treba njeno delovanje oteti pozabljenju. Zato naj mi bo dovoljeno, da s pričujočim skromnim nekrologom pripomorem k pravilnemu ocenjevanju zaslug, ki si jih je stekla na trdih tržaških tleh.

Postanek društva. Ljubljanska Glasbena Matica je bila že cvetoče drevo in v Gorici je Pevsko in glasbeno društvo že krepko poganjalo, ko je vladala v Trstu — v prvih letih tekočega stoletja — še skrb za primerno narodno probujo in se je glasba sama nahajala v njeni službi in se gojila le še zaradi družabnosti. V onih letih je bilo na čelu vsem nebrojnim tržaškim pevskim društvom Slovansko pevsko društvo, ki je dolgo let pod vodstvom pokojnega Srečka Bartla prirejalo tudi za tedanje razmere prav ugledne koncerte. V zadnjem času je še poslednji zborovodja H. O. Vogrič utegnil napraviti večji koncert: bilo je pozimi leta 1907., toda društvo je že bilo v razpadu, ker že mnogo let prej so se bili dobri pevci in pevke odtrgali od njega in se priključili drugim društvom ali so ustanovili nova ali pa so sploh izostali. Vladalo je mrtvilo, ki ga je prekinila le kakšna manjša skupina pevcev. Nima pomena razpravljati o vzrokih. Pojav akcije in reakcije, osebnosti, nezadovoljnosti itd. kakor vedno in povsod.

Vesti o pevskih uspehih in napredovanju Glasbene Matice v Ljubljani in Pevskega in glasbenega društva v Gorici (vodja J. Michl), novi duh, ki so ga tiho, a učinkovito širili «Novi akordi», ter narodna samozavest, ki se je bila med tem ukoreninila pri tržaških Slovencih, so vzdržali nekatere bivše pevce Slovanskega pevskega društva, ki so bili tudi člani Tržaškega Sokola. Zbudila se jim je želja po petju in skupno z nekaterimi novimi Sokoli-pevci so sklenili ustanoviti pevski odsek v okviru Sokola. Bilo je ravno koncem poletja leta 1908., ko so me naprosili, naj jih naučim par moških zborov za neko sokolsko družinsko prireditev. Tedaj sem bil ravno na svojih študijskih počitnicah v Trstu in sem sprejel ponudbo. Četa pevcev je bila sicer majhna (15 oseb), a kvalitativno jako dobra. Odrezala se je ob splošnem priznanju in veselje do petja je rastlo. Toda jaz sem moral nazaj na vseučilišče, da nadaljujem s svojimi študiji. Slučajno pa je bil tedaj imenovan za učitelja v Trstu Karel Mahkota, ki je prevzel vodstvo sokolskega pevskega zbora in ga tekom prvega leta razširil v mešani zbor s tem, da je pritegnil sokolice-pevke. Zbor je bil sicer še heterogen, v kolikor so moški pevci že bili rutinirani in razpolagali z zreli glasovi, dočim je ženski zbor bil sestavljen po večini iz neizurjenih pevkv, vendar so se te razlike tekom naslednje dobe čim dalje bolj izbrisale.

Jeseni leta 1909. je Mahkota zainteresiral važnejše predstavnike slovenske javnosti v Trstu za ustanovitev glasbe-

nega društva po vzgledu ljubljanskega in goriškega. Potreba po takem društvu se je začutila sicer že prej in tudi ni manjkalo poizkusov. Znano je, da je H. O. Vogrič ustanovil Pevsko in glasbeno društvo «Trst» ter otvoril v njem glasbeno šolo (l. 1907.) in Šentjakobska Čitalnica v Trstu je tudi vpeljala glasbeno šolo skoraj istočasno, a obe podjetji, zlasti prvo, sta razpadli radi pomanjkljivega vodstva in premajhnega zanimanja občinstva. Načrt Mahkote pa so tržaški intelektualni krogi sprejeli z velikim veseljem. Ustanovi naj se «Pevsko in glasbeno društvo v Trstu, podružnica Glasbene Matice v Ljubljani»; društvo naj otvori redno glasbeno šolo in naj goji zborovsko petje in naj mu v to svrhu pristopi kot samostojen corpus sokolski pevski zbor.

Tako se je tudi zgodilo. V novembru leta 1909. se je vršil ustanovni občni zbor novega društva ob splošnem navdušenju vseh ljubiteljev glasbe, katere je tedaj navzoči ravnatelj M. Hubad s posebnim krepkim nagovorom bodril k resnobnemu in vztrajnemu delovanju. Za predsednika novega društva je bil soglasno izvoljen dr. Edvard Slavik, navdušen pevec, ki mu je ostal na čelu do zadnjega trenutka. Šolske prostore je dalo na razpolago vodstvo Ciril-Methodove šole na ulici Acquadotto, pevski zbor pa je kot sokolski pevski zbor imel svoje vaje običajno v prostorih Sokola (v Narodnem domu).

Glasbena šola. V prvem šolskem letu (1909/1910) so učili: Emil Adamič klavir, Ivan Frischkovitz, bivši vojaški godbenik, in Avgust Ribica vijolino, Karel Mahkota glasbeno teorijo. Število učencev je bilo seveda še zelo skromno, vendar se je posrečilo sestaviti koncem šolskega leta zantimivo javno produkcijo učencev. Tehnično vodstvo je bilo poverjeno Mahkoti. V pedagoškem oziru so se učitelji ravnali po načrtu ljubljanske centrale, vprašanje umetniškega vodstva pa je za enkrat ostalo odprto, ker je odbor, ki je hotel prej ali slej doseči za šolo državno koncesijo in podporo, čakal na primeren trenutek, ko bodo sredstva dovoljevala namestitvev izprašanega strokovnjaka. Vsled tega tudi v šolskem letu 1910./11. na bilo posebnih sprememb, izvzemši to, da so bili radi naraščajočega števila učencev pritegnjeni še drugi pomožni učitelji, in sicer pokojni A. Waschte in Vilko Šušteršič, prvi za klavir, drugi za vijolino. Med tem sem se tudi jaz stalno naselil v Trstu in prevzel par klavirskih učencev.

Prava razvojna doba glasbene šole pa se je pričela s šolskim letom 1911./12. Tedaj se je odboru posrečilo pridobiti za šolskega vodjo Viktorja Šonca, absolventa praškega konservatorija v kompoziciji. Šonc se je bil v Pragi in Draždanah spopolnil tudi v klavirski igri in solopetju. V letih 1909.—1911. je bil lastnik privatne glasbene šole v Sarajevu, katero je z ozirom na novo ponudbo opustil, tem rajše, ker je na ta način prišel med svoje ožje rojake (doma je v Tomaju na Krasu). Z njegovim prihodom se je glasbena šola uredila na novo in je tudi razširila svoj delokrog, ker se je uvedel pouk v solopetju. V drugem semestru je dobil tudi vijolinski pouk enotno smer. Tedaj je češki kapelnik Peter Teplý, ki je z orkestrom bivšega 97. pešpolka zelo mnogo deloval na koncertnem polju v Trstu in večkrat sodeloval na slovenskih koncertih, izstopil iz vojaške službe in prevzel pouk vijoline na glasbeni šoli, ki ga je uredil po ševčikovi metodi. Sledila je doba plodonosnega delovanja in vidnih uspehov. V šoli so se razen tega polagali temelji za zborov in za orkestrski naraščaj. Prvega je vzgajal sam šolski vodja, drugega pa Teplý. Število učencev se je bližalo stotaku, kar pomeni za tedanje tržaške razmere zelo mnogo. Šola je pridobivala na ugledu, letne javne produkcije so se stopnjevale po kakovosti in raznovrstnosti. V oni dobi je marsikateri učenec dobil ono krepko podlago, ki mu je pozneje, dasi že izven matičine šole in pod drugimi vodstvi, pripomogla do ugledne pozicije v tržaškem glasbenem svetu. Tako na primer pianist Dušan Štular, ki je že več let sem zelo čislani profesor klavirja na tržaškem konservatoriju G. Tartinija in vijolinist Avgust Ivančič, poznejši dolgoletni učitelj vijoline na glasbeni šoli sami in eden izmed najboljših violistov v tržaškem gledališkem orkestru. Najboljši razvoj šole pa se je obetal za dobo od leta 1914./15. naprej, ker je Glasbena Matica najela skupne prostore v

Narodnem domu, obstoječe iz ene velike sobe za ansamble in razredni pouk ter iz štirih manjših sob.

Pa je prišlo drugače. Izbruhnila je svetovna vojna in večina učiteljev je morala v vojno službo. Ostala sta le Teplý in Mahkota. Šola je pač prišla v nove prostore, a kot sirota. Odbor je bil v skrbih zlasti radi klavirskega pouka. Iz tiste zadrege je rešil šolo Srečko Kumar, absolvent klavirske šole na konservatoriju Tartini. Za šolsko leto 1914./15. je bilo torej kolikor toliko preskrbljeno vsaj do maja 1915., ko sta morala Teplý in Kumar pod orožje. Sledila so pa tri slabotnejša šolska leta, tekom katerih se je pouk vršil le radi kontinuitete. Klavir je učil Waschte, ki je bil med tem oproščen vojaščine, pouk v vijolini pa je za silo vodil Mahkota.

Glasbena šola je oživela šele s šolskim letom 1918./19., in sicer s tem, da je društveni odbor namestil Franca Topiča, ki je prevzel pouk klavirja in vijoline ter učil tudi nekaj solopetja. Priredil je koncem leta uspelo produkcijo gojencev, med katerimi se je posebno izkazal takrat še prav majhen deček, sedanji naš slovit violinist Mirko Rupel v Ljubljani. Topič je bil agilen človek, sicer ne toliko v šoli kakor izven nje. Poleg komornoglasbenih večerov spada v plus njegovega delovanja nadvse hvalevredni koncert godalnega orkestra v aprilu leta 1919., v katerem je zbral 35 oseb, večinoma boljših učencev in drugih glasbenikov.

Med tem se je iz italijanskega ujetništva vrnil v Trst tudi šolski vodja V. Šonc in s šolskim letom 1919./20. sva prevzela klavirski pouk, bivši gojenec Avgust Ivančič, ki je položil izpit iz vijoline na bolonjskem konservatoriju, pa vijolinski pouk. Poleg tega je Šonc učil solopetje, jaz pa elementarno teorijo in harmonijo ter vodil administrativni del šole, dočim je Topič sprejel ponujeno mu vodstvo Glasbene Matice v Mariboru. Toda ono šolsko leto nam je prineslo pravo razočaranje. Vsled spremembe režima po vojni se je nešteto slovenskih družin izselilo iz Trsta v Jugoslavijo, zlasti v poletnih mesecih leta 1919. Posledice je Tržaška Glasbena Matica¹ takoj občutila. V glasbeno šolo se je pač vpisalo lepo število učencev, a samo za nižje letnike. Starejše učence je malone vse odnesel val izseljencev. Z delom je bilo torej treba začeti znova in ne pod najboljšimi avspicijami. Kljub temu so bili uspehi jako povoljni in na produkciji se je pokazalo že ugledno število dobrih bodočih glasbenikov. Pa je prišel nesrečni dan 15. julij 1920. ter v razvalinah Narodnega doma vpepelil vse imetje Glasbene Matice, to je tri klavirje, harmonij, šolske naprave, ves arhiv, skratka vse, in kar ni zgorelo, je postalo lastnina tatov, zlasti razna godala. Bili so to težki momenti, v katerih so naši ljudje omahovali in iskali, tipali in tavalili v strašni desorijentaciji. Zdelo se je, kakor da bi se vse kulturno snovanje tržaškega slovenstva moralo pogrezni v brezdnost. Toda po prvih momentih groze in obupa so se duhovi zbirali in se odločili za nadaljevanje z delom na prosvetnem polju.

Začelo se je graditi znova. Ob naporu vseh materijelnih sil in ob krepki pomoči naklonjenih činiteljev si je šola nabavila klavir in ga postavila v učno sobo, ki si jo je najela v prostorih bivšega otroškega vrta pri Sv. Jakobu v Trstu. Ta klavir je služil tekom naslednje dobe tudi drugim brezdomskim društvom. Drugi klavir je podedovala Tržaška Glasbena Matica še od Tržaškega Sokola in ga postavila v posebno sobo Narodnega doma pri Sv. Ivanu. Glasbeni pouk pa se je vršil na raznih krajih: pri Sv. Jakobu, pri Sv. Ivanu, v Rojanu, v Barkovljah (tu se je ustanovila podružnica glasbene šole) in po privatnih stanovanjih v mestu. Število učencev je seglo daleč čez 100. Za klavirski pouk je bila še pritegnjena pianistka Helena Čurkova, za vijolinski pouk pa sprva Vladimir Prinčič, po njegovem odhodu pa Roman Mislej. V juliju 1921. se je vršila prav dobra produkcija gojencev v dvorani Narodnega doma pri Sv. Ivanu.

Naše veselje pa je moralo zopet občutiti vso težo usode, ki se je pripravljala nad nami. Tekom poletja, v septembru 1921., sta postali dve dvorani žrtvi tako zvanih krnskih dogodkov: svetoivanska in rojanska. S šolskim letom 1921./22. smo se morali torej zopet stisniti. Pa je delo vendarle

uspešno napredovalo in število učencev je rastlo. Z letom 1922. je bil na šolo imenovan za učitelja klavirja tudi Srečko Kumar, ki se je vrnil v Trst jeseni 1920. in imel v škednju pri Trstu svojo lastno glasbeno šolo. Ob vstopu v Glasbeno Matico je združil svojo šolo z Matičino. Tako sem koncem leta izstopil iz vrste učiteljev glasbene šole in odložil tudi administrativno vodstvo; poučeval sem le nekatere zrelejše njene učence v harmoniju in kontrapunktu, a kot zasebnik. Pouk elementarne teorije pa je prevzel Ivančič. Javna produkcija gojencev se je vršila, kakor odslej vse naslednje, v dvorani Delavskega konzumnega društva pri Sv. Jakobu v Trstu.

Kmalu nato je zgorela tudi dvorana Narodnega doma v Barkovljah in ondodna podružnica Glasbene šole se je morala umakniti. Delokrog se je zopet zožil in šolsko leto 1922./28. je prineslo znatno nižje število učencev. Glasbena šola je odpustila pianistko Čurkovo in violinista Misleja, a ker se je kljub temu borila s finančnimi težkočami, je zašla v dolgove, iz katerih se ni mogla izkupati, tudi ne po odhodu Srečka Kumarja v Ljubljano. Vsa zadnja šolska leta od 1923. do 1927. so stala v znamenju počasnega hiranja in neizbežnega propada, dasi so pripravila lepo število nadarjenih učencev. Društveni odbor se je večkrat shajal in ugibal o ukrepih, ki bi mogli ne le glasbeni šoli, temveč sploh društvu pomagati do novega življenja, toda do končne odločitve le ni prišlo nikoli. Odbor je zdaj pretresal vprašanje šolskih prostorov, ker bi omogočilo osredotočenje pouka, nadzorstvo šole, intenzivnejše delovanje posameznika; pa je spet pretresal vprašanje šolskega vodstva, ki bi morda s spremembo osebe utegnili bolje vplivati na razpoloženje napram Glasbeni Matici; razpravljal je mnogo o materijelnih sredstvih za povzdig šole, o stikih z drugimi glasbenimi krogi v Trstu itd., a do pravega sklepa ni prišel nikoli. Medtem pa je število gojencev — razen v violinskem oddelku² — od leta do leta padalo, učitelji pa že od l. 1923. niso bili več polno zaposleni, njih prejemki so že davno nadkriljevali društvene dohodke. Sredi marca 1927. je šolski vodja V. Šonc nenadoma zapustil Glasbeno Matico in odšel v Sremsko Mitrovico, kjer je prevzel mesto zborovodje pri tamošnjem srpskem pevskem zboru.³ Glasbena šola je ostala brez vodstva in brez učitelja za klavir in solopetje; le za silo, da se pouk privede do konca šolskega leta, se je preostalih 15 klavirskih učencev razdelilo med dva druga pianista (Štular in dr. Bunc). Šolsko leto 1926./27. je neopaženo šlo h kraju brez javne produkcije. (Dalje prihodnjič.)

Iz naših organizacij in društev

Koncert Ljubljanske pevske župe J. P. Z. se vrši v nedeljo dne 17. marca t. l. popoldne ob 3. uri v Unionu. Vsa podrobna navodila dobe društva od tajništva župe.

Starešino Ljubljanske župe J. P. Z., ravnatelj konservatorija Glasbene Matice in pevovodjo zbora Glasbene Matice Mateja Hubada je v januarju nalahko zadela kap. Pri ljubljenemu mojstru se je zdravstveno stanje kmalu zboljšalo in gotovo mu iz sreča želijo vsi pevci in pevke čimprejšnjega okrevanja! Na mestu pevovodje v Glasbeni Matici ga začasno nadomestuje operni ravnatelj Mirko Polič.

Pevsko društvo «Ljubljanski Zvon» je moralo zaradi obolenosti članov na hripi, zaradi prehudega mraza in pomanjkanja kuriva pevske vaje začasno ustaviti.

Pevsko društvo «Slavec» si je v novih prostorih opomoglo. K vajah je redno prihajalo 60 do 70 pevcev in pevk. Sedaj zopet nima vaj, ker mu je težko obolel delavni pevovodja Repovš.

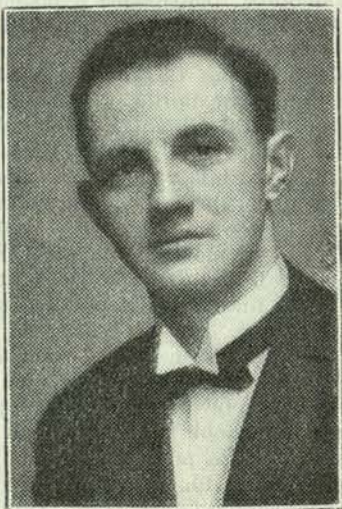
Pevsko društvo «Krakovo-Trnovo» ima redne pevske vaje, dočim je «Sloga» v zimi tudi kratek čas pavzirala; vztrajno, permanentno deluje le pevski zbor Glasbene Matice, ki pojde v jeseni na koncertno turnejo na Francosko.

² Iz Ivančičeve vijolinske šole je izšel v tej dobi vijolinist Hubald Vrabec, ki je položil leta 1927. z dobrim uspehom izpit na bolonjskem konservatoriju in zdaj nadaljuje kompozicijske študije v Trstu na konservatoriju Tartini.

³ Kakor doznavam, je zdaj učitelj glasbe v Somboru, menda na realni gimnaziji.

¹ Tako se je imenovala po prihodu Italijanov, ker ni mogla več biti podružnica ljubljanske.

† Lado Hartman. Pevsko družino «Ljubljanski Zvon» je dne 6. januarja t.l. zadela bridka izguba. Za vedno jo je zapustil njen mnogoletni zavedni in zvesti tenorist, uradnik Ljubljanske kreditne banke, Lado Hartman, star komaj trideset let. Hartman je bil rodom Ljubljančan, po dovršeni šoli je stopil v službo v Trgovsko banko, po njeni likvidaciji pa v Ljubljansko kreditno banko, kjer je služboval do svoje prerane smrti. Narava ga je bila obdarovala z mehkim liričnim tenorjem in takoj po prevratu ga je srce pripeljalo k «Ljubljanskemu Zvonu», ki mu je bil vnet pevec. Sodeloval je na vseh neštetihi koncertih in sodelovanjih društva, bil mu je ustanovni član, več let odbornik, v zadnjem času skrajno natančen revizor. S kvartetom

«Ljubljanskega Zvona» (L. Hartman I. tenor, Ivan Grile II. tenor, Jože Grile I. bas, in Artur Šulc II. bas) je nastudiral pod pevododji Prelovce, Fr. Maroltom ml. in M. Premelčem lep repertoar kvartetov in nastopal z navdušenjem na koncertih, pri prireditvah drugih društev in v veselih družbah. Najljubše pesmi so mu bile Mirkovi «Na trgu» in «Katica», Foersterjeva «Njega ni», Devova «Še ena» in Jerebova «Jaz pa vem, kako ptičice pojo». Hartman je bil discipliniran pevec: redno je obiskoval pevske vaje, pridno je študiral in vestno nastopal. V privatnem življenju pa je bil odkrit prijatelj, vzoren pevski tovariš in dostojen družabnik. Ko se je v njem začela oglašati kal zavratne bolezni, je po zdravnikovem nasvetu petje moral opustiti in težko, težko mu je bilo. Po dolgi bolezni je idealnemu pevcu nehala biti idealno srce... Na njegovi zadnji poti ga je korporativno spremljal pevski zbor «Ljubljanskega Zvona» z društveno zastavo na čelu, društvo, zbor in osiroteli kvartet so položili na njegov prerani grob vence, moški zbor mu je zapel v slovo štiri nagrobnice, ob odprtem grobu se je od njega v ganljivih besedah poslovil br. J. Pleteršek. Pogreba se je udeležila tudi množica drugih ljudi: poleg sorodstva polnoštevno uradništvo Ljubljanske kreditne banke, zastopniki drugih bančnih zavodov, odposlanci pevskih zborov «Glasbene Matice», «Slavca», «Sloge» itd. Zlasti pevcem in pevkom je bilo težko slovo od milega pobratima. — Počivaj v miru, blaga duša!

† Vladimir Premrou. V Mariboru je začetkom februarja po kratkem in hudem trpljenju umrl železniški uradnik Vladimir Premrou, ki so ga poznali ves Maribor, pa tudi Ljubljana in vsi kraji, kjer žive naši pevski zbori, kot zavednega pevca in idealno navdušenega pevododjo. Pokojnik je bil rojen leta 1880. v Gorici. Gimnazijo je študiral in absolviral v Kranju. Nato se je posvetil juridičnim študijem v Gradcu, vendar jih je kmalu opustil in stopil v železniško službo ter služboval od začetka v Divači, nato v Innichenu na Tirolskem. Leta 1907. je bil premeščen v Trst, kjer je bil v slovenskih krajih znana in priljubljena oseba. Uspešno je poučeval petje pri pevskem društvu Adrija v Barkovljah, ki ga je leta 1921. izvolilo svojim dosmrtnim častnim predsednikom. Premrou je bil tudi pevododja pevskega društva «Zarja» v Rojanu in nekaj

časa tudi pevskega društva «Kolo» v Trstu. Po prevratu se je preselil v Maribor, kjer je z vneto pomagal Oskarju Devu pri ustanovitvi Glasbene Matice. Največ svojih moči in organizatorične sposobnosti pa je posvetil pevskega društvu «Drava», ki mu je bil predsednik in pevododja. Pod njegovim vodstvom je «Drava» nastopila z velikim uspehom na nekem koncertu Zveze slovenskih pevskehi zborov v Ljubljani. Društvo ga je leta 1923. izvolilo svojim častnim članom. Zadnja leta se je Premrou umaknil iz društvenega življenja in je odložil vse društvene funkcije. Dne 14. februarja t.l. so položili v tragičnih okoliščinah prenatlo umrlega pevca in pevododjo na pobreškem pokopališču k večnemu počitku. Velikega spreveda se je udeležila poleg stanovskih tovarišev in zlasti številnih sorjakov in prijateljev iz Primorja «Drava» s pevci in godbo, da izkaže zadnjo čast svojemu tovarišu, agilnemu ustanovniku, predsedniku in častnemu članu. — Zaslužnemu narodnemu delavcu ohranimo vsi hvaležen spomin!

Glasbeno društvo v Kočevju je na svojem glasbenem večeru dne 18. januarja t.l. poleg dveh spevoiger, sopranskih solov solistinja Rajhove in Haydnovega Trio VI (O. Luzarjeva, dr. Rajh in A. Willitzer) izvajalo v mešanem zboru tudi p. H. Sattnerjev mešan zbor «O nevihti».

Pevski zbor Glasbene Matice v Mariboru se temeljito pripravlja na dostojno proslavo svoje desetletnice. Med drugimi se bo ob tej priliki prvič izvajalo večje Mirkovo delo «Golgota» za mešan zbor in orkester. Izmed ostalih zanimivosti programa naj omenimo za sedaj dve, to je Adamičevo «Kato» za ženski zbor, ki je za Maribor novost, in drugo, Mirkovo delo: «Mornarska» za moški zbor. Zborovodja je ravnatelj J. Hladek-Bohinjski. Za koncert vlada splošno zanimanje. Kvaliteta zbora, ki si je tekom svojega desetletnega obstoja stekel lepo vrsto zaslug na polju slovenske zborovske glasbe, je dobro znana iz dosedanjih, vedno uspehih, večjih in manjših nastopov, ne nazadnje tudi po moralno zmagoviti švicarski turneji v maju lanskega leta. Ta jubilejni koncert, ki se bo vršil v začetku letošnje pomladi, obeta lep umetniški užitek. Ob napredku pevskega zbora se mora posebno razveseljevati oni, ki mu je udaril temelje, to je Oskar Dev. Pridružujemo si, podati svoječasno točno poročilo o koncertu.

Uredništvo je prejelo spored vseslovanskega pevskega festivala v Poznanju in ga doslovno priobčuje:

Sveslavenski (sveslovanski) pjevački zbor

U Polskoj 1929.

Pod protektoratom Presidenta Republike Poljske

Ignacija Mościckoga

održaće se u Poznanju prigodom općenite poljske izložbe
dne 18., 19., 20. i 21. maja 1929.

na terenu te izložbe

SVESLAVENSKI PJEVAČKI ZBOR.

Zajedno sa tim zborom održaće se

prvi veliki festival savremene poljske muzike.

Program:

I. U subotu, 18. maja:

u 19 sati 30 min.: Koncertat poznanijskih pjevačkih zborova i orkestra kao otvorenje zbora.

II. U nedelju, 19. maja:

u 9 sati: Misa;

u 10 sati: proba pjevačkih zborova (poljskih i inozemnih);

u 12 sati: svečano otvorenje zbora u prisutnosti Presidenta Republike:

a) Pozdravna kompozicija (izvršuju poznanijski pjevački zborovi);

b) govori;

c) apoteoza pjesme (izvršuju udruženi zborovi čitavoga Slavenstva) sa orkestrom;

- d) apoteoza Slavenstva (izvršuju udru-
ženi zborovi čitavoga Slavenstva) sa
orkestrom; oko 15 hiljada pjevača,
svi pjevaju na poljskom jeziku;
- u 15 sati 30 min.: koncerat pjevačkih zbo-
rova slavenskih naroda. Zajednički zbor
svakoga naroda nastupa sa dvije vla-
stite pjesme na svojem jeziku;
- u 19 sati 30 min.: zborni koncerat poljskih
pjevačkih saveza (eventualno koncerat
stare poljske muzike).

III. U ponedjeljak, 20. maja:

- u 10 do 12 sati: Utakmica okruga Veliko-
Poljskog Saveza;
- u 12 do 14 sati: medjuslavenske utakmice;
- u 15 do 17 sati: utakmice okruga Veliko-
Poljskog Saveza (nastavak);
- u 17 do 19 sati 30 min.: medjuslavenske
utakmice (nastavak);
- u 20 sati: simfonički koncerat, opera;
- u 22 sata: raut.

IV. U utorak, 21. maja:

- u 9 sati: Razgledavanje grada (varoši);
- u 12 sati: simfonijski ili oratorijski koncerat;
- u 16 sati: medjuslavenske utakmice (nast.);
- u 20 sati: koncerat sa saradnjom nagradje-
nih zborova. Završetak zbora.

Novosti

Stanislaus Premrl: Missa S. Josephi. Maša sv. Jožefa za mešan zbor z orgulami ali tudi z orkestrom. (1921.) Šele sedaj je izšla ta lepa, veličastna maša v založbi skladateljevi, partitura in glasovi so naprodaj v Jugoslovanski knjigarni. Dobrim, kvišku stremečim cerkvenim zborom jo toplo priporočamo.

Dr. Josip Mantuani: Frančišek Ksaver Križman, izdelovatelj orgel. (Skica njegovega življenja ob 200 letnici njegovega rojstva.) Ponatisk iz zagrebske «Sv. Cecilije». O tem veleinteresantnem znanstvenem delu nam je obljubljeno poročilo za prihodnjo številko.

Martin Železnik: 14 mašnih pesmi. Besedilo spisal Gregor Mali. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani, 1928. Ena partitura 32 Din, glasovi po 6 Din. (Hvalevredna zbirka mašnih pesmi na nova besedila, v katerih je skladatelj pokazal velik napredek. Priporočamo jih!)

Zorko Prelovec: Nageljni rdeči. Moški zbor z baritonskim solom. Založilo pevsko društvo «Ljubljanski Zvon», 1928. Cena prvi partituri 5 Din, nadaljnjim po 2 Din.

Enajsta izdaja Riemannovega glasbenega slovnika — in še nekaj. V prvih dneh meseca januarja t.l. je začelo založništvo Max Hesse v Berlinu razpošiljati 11. izdajo svetovno znanega in vpeljanega glasbenega slovnika, ki ga je ustanovil leta 1882. † prof. H. Riemann.

Kolika razlika — v kvalitativnem in kvantitativnem — oziru med prvo in zadnjo izdajo! Delo obsega sedaj dva močna zvezka (I. = VIII + 1079, II. = 1022 strani). Paginacija teče zdržema skozi oba zvezka, tako, da je v tem oziru varovana enotnost in se štejejo strani od 1.—2101. — Oblika je velika leksikalna 8°. — Prvi del obsega črke A—L, drugi M—Z. Prejšnjo frakturno pisavo je nadomestil sedanji urednik z latinico, pišoč, da za to izpremembo ni treba navajati razlogov, ker se utemeljuje sama. Tudi z vsebino je storila knjiga odločen korak dalje — a ta napredek se bo tolmačil različno in ne povse pritrdilno.

Riemannov «Musiklexikon» je treba presojati kot splošen pripomoček glasbeno-znanstvene discipline. Zato moramo zahtevati od njega, da nudi mgljaje in napotila v vseh važnih, glasbo zadevajajočih vprašanjih: o pojmovanju te umetnosti, o tehniki, estetiki, teoriji, filozofiji, izvajanju, o sredstvih, ki se jih glasba poslužuje za izvajanje napisanih glasbotvorov in o načinu, kako jih je uporabljati. Prav tako naj podaja kažipote o zgodovinskem razvoju doneče umetnosti oč dob primitivnega muzikalnega izražanja, o izpopolnjevanju in procvitanju pa do sedanje

stopnje. Dalje o vodilnih snujočih in izvajajočih umetnikih splošnega pomena, o glasbeni literaturi, o pevskih zboreh, orkestralnih udruženjih, strokovnih časopisih, o odgoji glasbenega naraščaja (šole vseh vrst), o glasbenih svečanostih: skratka o vsem, kar zadeva glasbeno umetnost.

Da morajo zavzemati življenski podatki o umetnikih odlično mesto, je umevno ob sebi. A da ne najdemo prav vseh v tej knjigi, je naravno. Če iščemo jugoslovanske glasbenike, jih bomo pogrešali precejšnje število, med temi — na žalost — i take, ki imajo pomen tudi za splošno — ne le za jugoslovansko — glasbo. Pred 46. leti nisi našel v prvi izdaji — razen Gallusa — nobenega jugoslovanskega glasbenika. To je ostalo precej stalno do 8. izdaje. Od tedaj jih prihaja, z vsako novo izdajo vedno večje število v knjigo. Gre sicer počasi, a stalno kvišku, dasi moramo do sedaj pogrešati še marsikako važno ime. Tudi ta zadeva se bo dala uravnati.

A ne pogrešamo samo životopisnih podatkov naših umetnikov, ampak tudi drugih beležk, ki posegajo v splošnost. Tako na primer ni do sedaj nikake beležke o naši cerkveni pesmi, ne o katoliški, ne o protestantski, ne o pravoslavni, kar bi smeli pričakovati v poglavju «Kirchenlied». Isti nedostatek opazamo v članku «Kirchenmusikvereine». Pod zaglavjem «Konservatorium» ni omenjen še noben konservatorij naše države. Med vrsto orkestralnih društev so zastopana češkoslovaška, poljska, ruska in celo finska udruženja — a jugoslovanskih pogrešamo. Med filharmoničnimi družbami omenja slovník samo bivšo peterburško (ustanovljeno leta 1802.) kot najstarejšo a za njo londonsko (ustanovljeno leta 1815.); o ljubljanski, ustanovljeni leta 1702. in še danes delujoči pa — molči, dasi navaja pod besedo «Laibach (jetzt Ljubljana)» Keesbacher-Bockovo brošuro: Die philharmonische Gesellschaft in L. (1902). Tudi pod značnico «Vereine» ni zabeleženo nobeno izmed jugoslovanskih društev. Neznana so mu naša založništva in o naši narodno-ljudski pesmi je omenjena edinole Kuhačeva zbirka. Od glasbenih časnikov sta omenjena «Cerkveni Glasbenik» in bivši «Novi akordi», a od hrvatskih «Sv. Cecilija». — Kakor se vidi, potrebuje tudi to, v vedno popolnejši obliki na dan prihajajoče delo še marsikatero korekturo — in jih bo tudi dobilo, samo potrpljenja je treba! Tega pa ni vselej. Imamo ljudi, ki pogledajo v knjigo samo, da ugotovijo, da-li so med natisnjenimi; če ne, je njihova sodba gotova: vsa knjiga ni za nič.

Kdor je čital «slučajno» ali «namenoma» zagrebski «Jutarnji list» z dne 20. januarja t.l., mi bo rekel, ako ga je Hirschlerjeva «kritika» ganila: Zakaj pa nisi poskrbel, da pride v Riemannov slovník vse, kar zadeva Jugoslovane, vsaj si bil «referent»? A gospoda, ni treba verjeti vsega, niti ako to piše g. Žiga Hirschler. Da sem bil referent, ne čitam v predgovoru. Tam piše prof. Einstein (str. VII.): «Die Artikel der einzelnen Nationen sind meist von Konnationalen überprüft worden.» Res je, da sem sodeloval, kakor že od 7. izdaje dalje — a na izbero nisem imel nikake ingerence, kakor tudi na obliko člankov ne. Dobavl sem pač svoj čas že † Riemannu in pozneje tudi sedanjemu uredniku precejšnje število člankov; a dobivalo jih je uredništvo tudi od drugih, menda privatnih strani. Od mojih člankov pretežne večine zaradi prepričlega prostora ni mogel uvrstiti, o čemer me je tudi obvestil. Korekture nisem dobil niti od svojih člankov; odbrali in redigirali so vse v uredništvu. Predgovor poroča izrečno: «... wenn ich ihnen (sotrudnikom) im folgenden meinen Dank abstatte, dann mit der Bemerkung, dass keiner von ihnen für die entgeltliche Fassung von Landesleuten verantwortlich gemacht werden kann.» To je jasno in pošteno. A g. Hirschler mi skuša naprtiti vzlic tej izjavi vso odgovornost! Očita mi netočnosti, ki bi jih ne bil mogel zagrešiti. Primer Šafranek-Kavič je klasičen v tem pogledu. Od tega komponista imam izvirne podatke, ki mi jih je svoj čas sam poslal; sicer je pa to, kar graja g. Hirschler, tako «strahovito» nebitveno, da se ne izplača muditi se pri tem. Otročje je, kar piše o «prekrščevanju» prednikov, on, ki se menda sam «prekrščuje» v Hirski. Pa ni samo smešen g. Hirschler, ampak tudi — nedopustno širokogruden. Piše namreč: «U knjizi tražiti ćete uzalud riječ «Kolo», Tamburica, Diple i

t.d.) Odprite knjigo (11. izdajo, str. 926) in našli boste v 8.—12. vrsti I. stolpca: «Kolo, Tanz der Serbokroaten...». Nisem povzročil jaz, da je pojem uvrščen, a notri je. Kar pa tiče imen v umetniškem oziru tako podrejenih glasbil, bo ta manko pač prenesti spričo dejstva, da imamo na razpolago specialne nemške slovnike, n.pr. C. Sachs: Reallexikon der Musikinstrumente, Berlin, 1913, kjer nahajamo na str. 110: diple, diplice, a na str. 375: tamburica, in na str. 376: tanburica. Izvežban interesent posega po kaki etnografski knjigi, da se pouči o teh glasbilih. Razsoden človek mora imeti pred očmi, da univerzalni Riemannov glasbeni leksikon ni hrvaško-narodni slovník.

Svojo svet pretresujočo «filipiko» je g. Hirschler poslal tudi založništvu in zapretil, da bodo vsi hrvaški listi poročali v njegovem smislu. Morebiti. Skoraj bi si pa ne upal verjeti, da bi ne imel nobeden hrvaški list razsodnejših poročevalcev, kakor je mencavi g. Hirschler. Ako bi bilo temu tako — posito, sed non concessio — bi to obžaloval zaradi njih. Kar tiče moje osebe, ne nosim nikake odgovornosti in sem vršil samo pozitivno delo, utirajoč jugoslovanskim glasbenikom stezo v veliko, svetovno javnost. Za to sem prav tako mirne duše spričo pisave g. Hirschlerja, kakor založništvo v Berlinu. Delal bom pa po svojih močeh dalje, da pride v svetovno priznanem glasbenem slovníku tudi poglavje o jugoslovanskih glasbenikih v ravnesje z ostalimi.

Dr. J. Mantuani.

Razno

Koncert učiteljskega pevskega zbora UJU se zaradi raznih zaprek ni vršil začetkom novembra, marveč 7. januarja t.l. v veliki dvorani hotela Union. Spored koncerta je prinesel izključno nove, težje izvedljive in manj hvaležne zborovske skladbe, ki se jih drugi naši zbori ne lotijo radi. Učiteljski pevski zbor zasluzi zatorej za propagando najnovejše zborovske literature, ki deloma še niti objavljena ni — iskreno pohvalo vseh prijateljev glasbe. In to tembolj, ker zbor nima prilike, da bi vedno skupaj vadil, marveč prihajajo peyeci in pevke le na gotove čase v Ljubljano ter tam študirajo nepretrgoma po več dni, poleg tega pa so za svoje idealno delo še materijelno na škodi. — Pred začetkom koncerta je sedanjí predsednik učiteljskega pevskega zbora Sežun v kratkem predavanju dr. St. Vurnika publikí razložil pomen in cilje združenja ter gojitive naše najnovejše zborovske glasbe. Nato je mešani zbor pod vodstvom prof. Srečka Kumra izvajal najprej L. M. Škrjančev zborček «Marija in mlinar» iz «Nove muzike», dalje Popandopulove v narodnem tonu pisane «Svatovske pesmi», nato še M. Kogojev za izvajanje težak zbor «Vrabcí in strašilo». Po odmoru pa smo poslušali E. Adamičevu novost «Kata», štiri belokranjske pesmi za tri sologlasove in ženski zbor, zanimive in zelo posrečene skladbe, ki so posebno ugajale in so morali zadnjo ponoviti. J. Štolcer-Slavenskega ženska zbora «Romarska» in «Ftiček veli, da se ženil bude» (s spremljevanjem klavirja) sta dosegla istotako zaslužen priznanje kot tudi Z. Grgoševeva «Žetva», narodni obred v šestih delih za sopranski solo, ženski zbor in mali orkester, izrazito hrvatsko narodno delo v melodiki in harmoniki. Na koncertu so sodelovale kot solistinje E. Družović, M. Cviljušac in Z. Markovićeva, kot klavirski spremljevalec H. Svetel, pri Grgoševevi skladbi pa del orkestra narodnega gledališča v Ljubljani. Zbor in njegov dirigent sta bila po vseh točkah deležna priskrbenega priznanja, koncert pa bi bil zaslužil zdaleka številnejši obisk.

Dne 21. januarja t.l. je koncertiralo Orkestralno društvo Glasbene Matice pomnoženo s konservatoristi, godbeniki opere in muzike dravske divizije pod taktirko prof. L. M. Škerjanca. Spored je bil zanimiv: nudil je dva Schubertova menueta, Schrekerjev Intermezzo, Lajovčev «Caprice» in Borodinovo drugo simfonijo. Večer je nudil, žal, pičlo došlim poslušalcem lep umetniški užitek, ker so bile skladbe vestno naštudirane in dobro podane.

Naša odlična operna in koncertna pevka Pavla Lovšetova se je odpeljala v septembru v Ameriko in je priredila več-

mesečno sijajno uspelo koncertno turnejo. Koncertirala je v Clevelandu, Warrenu (Ohio), Pittsburgu, Nottinghamu, Chicagu, Sheboyganu, Milwaukeeju in Waukeganu. Na nove ponudbe pa bo morala turnejo podaljšati. Našim čitateljem podajamo v naslednjem nekatere odlomke iz ameriških kritik:

...Tako j s svojim prvim nastopom nas je očarala. Tako je bil ljubek, tako neprisiljeno domač in vendar fin, da si je morala osvojiti srca! Gromovit aplavz jo je sprejel, njo, nositeljico slovenske misli, tisti hip predstavnico domovine, prvovrstno umetnico! A njen glas? Na las je čist in neprisiljen v vseh legah, tako v nižini kot v višini, gibčen na vseh stopinjah glasovne moči, najsi v ff ali pp. Njena interpretacija pesmi je tako globoko občutena, prednašanje dramatično, a dostojanstveno umerjeno. Kaj čuda, da je žela iskreno in obilno priznavanje že v prvem delu, ki je vseboval le umetne pesmi. Višek navdušenja pa je nastal v drugem delu koncerta, ko je umetnica nastopila v narodni noši in pela samo slovenske narodne in ponarodele pesmi. Takoj se je videlo, da v naših ljudeh, najsi so ločeni večino svojega življenja od domovine, vkljub udobnejšim razmeram tukaj, kot bi ga imeli v stari domovini, vendar še globoko tli v duši iskra domorodne ljubezni. Kako bi pa ne vzplamtelo srce domorodne ljubezni tako umetniško in globoko občuteno prednašanje slovenskih narodnih pesmi kot nam jih je pela gospa Lovšetova! («Ameriška domovina», 2. novembra 1928.)

Gospa Lovšetova ima krasen glas, koloraturni sopran. Slišali smo svetovne pevke te stroke, toda brez pridržka smemo reči, da takih pevk ni mnogo med milijonskimi narodi. Njen glas je kristalno čist, gibčen, močan, skratka glas umetnice prvega razreda. Lahkota, s katero poje, je presenetljiva. Tako more peti le umetnica, ki ima vso pevsko tehniko tako rekoč v mezinu. («Enakopravnost», 29. oktobra 1928.)

V sličnih superlativih slavé Lovšetovo vsi kritiki in mi ji k sijajnim uspehom iz srca čestitamo!

Iz uredništva in upravníštva

Prvi zvezek letošnjih «Zborov» prinaša na uvodnem mestu D. Jenkovo državno himno «Bože pravde» za mešan zbor v koncertni priredbi Mateja Hubada, v kateri jo je pel pevski zbor Glasbene Matice na češki in poljski turneji. Na drugem mestu objavljamo J. Pavčičevo priredbo dr. B. Ipavčeve «Ilirija oživljena» za mešan zbor, ki jo bodo društva letos rabila za proslavo 120letnice Ilirije. Dalje podarja O. Dev ob svoji šestdesetletnici moškim zborom nekoliko težko skladbo «Svetla noč», J. Pavčič bo društva gotovo razveselil s svojim moškim zborom «Pesem o kapitanu» in prireditvijo narodne pesmi za mešan zbor «Kaj je tebi, dekle moje?». Za književno prilogo smo letos dobro preskrbljeni z dolgimi in vseskozi zanimivimi članki, tako da bomo — vsaj upamo — zadovoljili naše naročnike. Prosimo pa potrpljenja! — Prvi zvezek se je zopet zakesnil zato, ker smo težko dobili inserate in poskušali bomo, da zamudo čimprej popravimo. — Mnogo gradi va smo zaradi pičlega prostora morali odložiti za prihodnjo številko.

V krog svojih sotrudnikov ponovno vabimo vse skladatelje, glasbene pisatelje, glasbene zgodovinarje! — Društva naj nam odslej vestneje poročajo o svojem delovanju kot do sedaj! Koliko je še društev, ki nam niso poslala svoje zgodovine! Koliko je tajnikov, ki nam niti ne sporoče, da priredi društvo koncert in s kakšnim sporedom! O tem nas informirajo šele dnevnik.

Naročnina na «Zbore» za leto 1929. znaša za Jugoslavijo 50 Din. za inozemstvo pa ostane ista kakor lani. Prosimo Vas, da jo poravnate čimprej. Položnico najdete v zadnjem zvezku lanskega leta.

Pridobite «Zborom» novih naročnikov, podpirajte pa tudi ostale naše glasbene liste «Novo Muziko», «Pevca» in «Cerkveni glasbenik»!

Urednikov zaključek sredi januarja 1929.

Zadolžnica za veliko čitalnico

1774

K

Priimek in ime uporabnika

Signatura

Avtor

Naslov dela

Zbirka, zvezek / leto, številka

Datum

Št. izkaznice

Podpis

Zbornik 1929.
 Letnik V. št. 1 a.

BOŽE PRAVDE

(Jovan Djordjević.)

Dav. Jenko.

*Veličastno - koš plemenit
koralni spev; pa ne prepočasí.*

(priredil Matej Hubad)

Mešan
zbor.

Bo-že pravde, ti što spa-se od pro-pa-sti
Iz mračno-ga si-nu gro-ba srpske kru-ne

dosad nas, Čuji od sad naše gla-se i od sad nam bu-di spas!
no-vi sjaj, na-sta-lo je novo do-ba, novu sreću, Bo-že, daj!

Mo-ćnom ru-kom vodi, bra-ni bu-dućnosti na-se brod,
Kra-lje-vi-nu našu bra-ni pet-ve-kovne bor-be plod.

Bože, spasi, Bože, hra-ni našeg kralja i naš rod. i naš rod.
H-leksandra, Bože, hra-ni, mo-li ti se sav naš rod. sav naš rod.

"Zbori" 1929.
 Letnik V. št. 1 v. 2.-

ILIRIJA OŽIVLJENA.

(Val. Vodnik.)

Po B. Jpavcu
priređil Jos. Pavčič (Ljubljana)

Allo moderato

Mešan
zbor

Na-po-le-on re-če: J-^{izrazito}li-ri-ja, vs-tan! U-staja, iz

-di-ha: Kd-a kli-če na dan? O. vi-^ptez do-brotni, kaj

ti me bu-diš? daš ro-ko mo-gočno, me gori dr-^fžis? kaj

bo-dem ti da-la? Po-gle-dam o-krog, iz-lo-^fčit ne

morem skor' svojih o-brok, Kaj bo-dem ti da-la? Po-

-gle-dam o-krog, iz-lo-^{ff}čit ne mo-re-m skor' svojih ro-brok.

grandioso

PESEM O KAPITANU.

(O. Župančič.)

Jos. Pavčič.
 (Ljubljana.)

Zmerno.

f
 Slu-šaj pe-sem, dra-ga mo-ja, zlo-žil

Priprosto v narodnem tonu.

mf
 jo je fant ve-sel, zlo žil jo je pustni

mf
 drugi bas *f*

f
 to rek, pe-pel nič-no sre-do pel, zlo-žil

f
 jo je pustni to rek, pe-pel nič-no sre-do pel:

poco rit.

Sonorno.

Bas izrazito *ka-pi-tan* *barko vo-dil*

f „ka-pi-tan je bar-ko vo dil sredi

f *sredi si-nje-ga* *p* *mor-ja,*

f *ka-pi-ta-na* *p* *za nos vo-di-la*

f *ka-pi-ta-na* *p* *za nos vo-di-la* *ka-pi-*

f *ka-pi-ta-na* *p* *za nos vo-di-la* *mlada nje-*

Počasneje in mehko

p *mlada nje-go-va* *go* *spa*

p *mlada nje-go-va* *nje* *go-va go-spa*

p *go* *va go* *spa* *mf* *on kraj mor-*

5.

pp mlada nje-go-va..... nje-go-va go-spa
mf ja..... go-spa
 on.kraj mor-

pp mlada go-spa
mf onkraj morja
 ja..... onkraj morja..... onkraj mor-

ff onkraj morja
pp rit. e dim. onkraj mor-ja."
 ja..... on.kraj mor-ja, onkraj mor-ja....

2. do. *Tempo I.*
pp ja."
f Slu-šaj pesem, draga mo-ja, zlo-žil
 ja." *f*

mf jo je fant ve-sel, zlo-žil jo je pustni
mf drugi basf

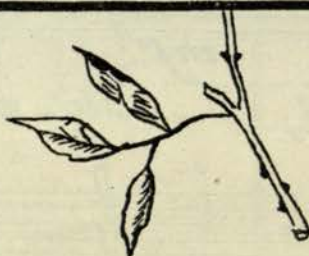
pp

to — rek, pe-pel — nič — no sredo pel, zlo — žil

lahno.

jo je pustni to — rek, pepel — nič — no sredo

hitreje *f* pel, pe-pel — nič no sre-do pel. *pp* *krepko*

Za poravnavo naročnine
(za SHS 50 Din) porabite zadnjemu
zvezku lanskega letnika priloženo
položnico.

Podpirajte „Zbore“.

Za podmirenje pretplate
(za SHS 50 Din) izvolite zadnjemu
svezku lanjskog godišnjaka priloženu
položnicu upotrebiti.

Podupirajte „Zbore“.

(O. Župančič.)

(Maribor.)

Moški
zbor.

piu mosso

Moderato

na-ji-no.

Allegretto, risoluto.

na - se - no... *rit.* na — ji — no... *mf* Na - se - saj se, žej - na se na -

Na-se-saj se
mf *saj se* *Na-se-saj se, žej-na se na-pij žej-na se na-*
mf *pij — žejna se na-pij — žej-na se na-pij, napij*
na-vžij se ble-ščo-be na-vžij se ble-ščo-be na-
f *pij, na-pij, na-vžij se bleščobe zvezda, zvezda, na-vžij se bleščobe zvezda, zvezda, na-*

Andante
rit. *vžij se bleščobe zvezda, zvezda, zvezda, zvezda.*
p *zda jme po-glej, da ti*

Moderato quasi All.
da ti vi-dim o-či
vidim o-či, dati vidim o-či
a p *zda jme poglej, da ti vi-dim, da ti*
vi

-gretto. *Andante*
rit. *vi-dim, dati vi-dim o-či*
dim o-či vnjih
ro-so, vnjih ro-so, vnjih
mf

široko
ro-so, vnjih roso, vnjih ro-so, vnjih ro-so pol. nočnih žel-ja, pol. nočnih želja.
široko
zadrž. *rit.*

Zbori 1929.
 Letnik V. št. 1 d.

KAJ JE TEBI, DEKLE MOJE ?

(Narodna.)

Priredil Jos. Pavčič.
 (Ljubljana.)

Zmerno.

Moški
zbor

mf

Kaj je te—bi, de_kle mo_je, kaj je te—bi, de_kle

mf

kaj je tebi de_kle

p

mo_je, kaj je te—bi, de_kle mo_je, da si ta—ko ža_lost—

pp

kaj je te—bi de_kle da si ta—ko ža_lost—

a tempo

mf

na? Al's'po o—čki, al' po mam'ci, al's'po

al's'po o—čki, al' po

oč—ki, al' po mamci

o—čki mamci al's'po o—čki, al' po

al's'po o—čki, al' po

oč—ki, mamci al's'po o—čki, al' po

svoj'— mu lju-be 1. *mo.* 2. *do. rit.*

pp *poco rall.* *pp*

mam'ci, al' po lju-be mu? *mu?*

al' po lju-be

Ženski
zbor

p

Ne po o—čki, ne po mam'ci, ne po

Tiho
brenčee
moški
zbor
(ad-
libitum)

ppp

svoj'— mu lju-be-mu, sem po svoj'— mu le-dek

mf

ne po svoj'mu lju-be-mu, sem po le-dek *sem po svoj'mu le-dek*

lju-be-mu sem po le-dek

poco rall.

p sta_nu, ker sem ga *mf* za_pra_vi_la, sem po

p ker sem ga za_pra_vi_la, *mf* sem po

poco rall.

poco rall.

p svoj' mu ledek *mf* le dek *poco rall.* sta_nu, ker sem ga za_pra_vi_la.

poco rall.

p sem po svoj'mu ledek *mf* ker sem ga za_pra_vi_la.

poco rall.

p svoj' mu ledek *mf* sta_nu, ker sem ga za_pra_vi_la.

Lahno (pripovedujoče)

p Ne po oč_ki, ne po mam'ci ne po *mf*

p Ne po oč_ki, mam'ci, ne po *mf*

p *mf*

Mešan zbor.

svoj' mu lju-be-mu, *mf*
lju-be-mu, je po *svoj'* mu le-dek
ne po *svoj'* mu lju-be-mu, je po le-dek

počasno *larazito*
sta-nu, ker ga je za-pra-vi-la, *mf*
je za-pra-vi-la, je po
je za-pra-vi-la

počasi *ten*
svoj' mu le-dek sta-nu, ker ga za-pra-vi-
ker ga je za-pra-vi-
za pra-vi-
ten.

la.
la.
la.

Najboljši
šivalni stroj
in kolo
je
Gritzner, Adler

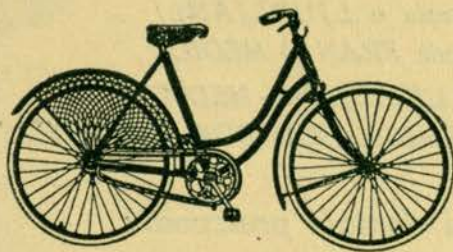

v materialu in konstrukciji, za dom, obrt in industrijo, istotam

švicarski **Dubied** in pisalni **Urania**
pletilni stroj stroj

v treh velikostih. — Posamezni deli, pneumatika, igle, olje, samo pri

JOSIP PETELINC
LJUBLJANA

za vodo, blizu
Prešernovega
spomenika.

Telefon 2913

Pouk brezplačen.

Ugodni
plačilni pogoji.

„**Slavija**“

JUGOSLOVANSKA ZAVAROVALNA
BANKA

v **Ljubljani**

ZAVARUJE PROTI OGNJU, TATVINAM,
NEZGODAM ITD. TER NA DOŽIVETJE
IN ZA SLUČAJ SMRTI.

PODRUŽNICE PO VSEJ KRALJEVINI.

DOMAČE PODJETJE.

KREDITNI ZAVOD ZA TRGOVINO IN INDUSTRIJO

Brzjavni naslov: Kredit Ljubljana

LJUBLJANA

Telefon št. 2040, 2457, 2548, 2808 in 2807

PREŠERNOVA ULICA ŠTEV. 50 (V LASTNEM POSLOPJU)

OBRESTOVANJE VLOG, NAKUP IN PRODAJA VSAKOVRSNIH VREDNOSTNIH PAPIRJEV, DEVIZ IN
VALUT, BORZNA NAROČILA, PREDUJMI IN KREDITI VSAKE VRSTE, ESKOMPT IN INKASO MENIC
IN KUPONOV, NAKAZILA V TU- IN INOZEMSTVO, SAFE-DEPOSITS ITD. ITD.

LITOGRAFIJA

OFFSETTISK

ČEMAŽAR IN DRUG, LJUBLJANA
IGRIŠKA ULICA 6

razmnožuje note po zelo solidnih cenah ter izdeluje vsakovrstna druga
litografska dela, kakor etikete, lepake, delnice itd.

Glasbene priloge „Zborov“ so natisnjene v LITOGRAFIJI ČEMAŽAR in DRUG.

Priporoča se Vam pri nabavi radio aparatov in radio
potrebščin tordka

RADIOVAL

specijalna radio trgovina.

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo
Loewe-Radio, Berlin.

Ljubljana, Dalmatinova ulica 13
Telefon št. 53-63

"GROM"

CARINSKO - POSREDNIŠKI
IN ŠPEDICIJSKI BUREAU

LJUBLJANA

KOLODVORSKA ULICA ŠT. 41

Naslov za brzojavke: „Grom“. Telef. interurb. 2454

**Kupite nogavice, rokavice,
žepne robce, kravate, srajce
in ovratnike, klote, šifone,
dežnike, palice, nahrbtnike,
razne trakove, jedilni pribor,
alpaka srebro, žepne nože,
škarje, lasostrižnice ✱ ✱ ✱ ✱**

kompletne potrebščine

**za šivilje, krojače, čevljarje,
tapetnike, sedlarje, sportne
in toaletne, najceneje pri**

Josip Petelinc-u LJUBLJANA

ob vodi, v bližini Prešernovega spomenika.

Medić-Zankl

tvornice olja, firneža, lakov in barv,
družba z o. z.

Centrala v LJUBLJANI.

Lastnik FRANJO MEDIĆ.

Tovarne: LJUBLJANA - MEDVODE.

Podružnice in skladišča: MARIBOR, NOVI SAD.

Lastni domači proizvodi:

Laneno olje, firnež, vse vrste lakov,
emajlno-lakastih in oljnatih barv.

Kemično čiste in kemično olepšane kakor
tudi navadne prstene barve vseh vrst
in barvnih tonov, čopičev, steklar-
skega kleja itd. znamke

„Meraki“ za obrt, trgo-
vino in industrijo,
za železnice,
pomorstvo
in zrakoplovstvo.

Cene umerjene.

Točna in solidna postrežba.

USTANOVLJENO LETA 1895 • POŠTNI ČEKOVNI RAČUN 14.075

RUDOLF WARBINEK

TOVARNA

ZALOGA IN IZPOSODJEVALNICA
KLAVIRJEV

LJUBLJANA

GREGORČIČEVA ULICA ŠT. 5.

Popravila se izvršujejo točno in ceno, tudi na obroke.

Usta pevsko društva naj uporabljajo za razmnoževanje
svojih not

OPALOGRAF

aparati z varstveno znamko „Globus“, ki ga dobite
ednole pri

LUD. BARAGA

Ljubljana, Šelenburgova ul. 6. Tel. 2980

Vse pripadajoče potrebščine, za katere jamčim,
imam vedno na zalogi.

Izdaja in zalaga pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“ v Ljubljani, tiska Delniška tiskarna, litografirata Čemažar in drug. Letna naročnina za državo SHS 50 din.
za Italijo 25 lir, za Českoslovaško 30 Kc, za Ameriko poldrug dolar. Pomnoževanje partitur, litografiranje posameznih glasov je po zakonu prepovedano.
Izvajanje v „Zborih“ objavljenih skladb je dovoljeno le društvom, ki so naročila notni material dotične pesmi za ves zbor.